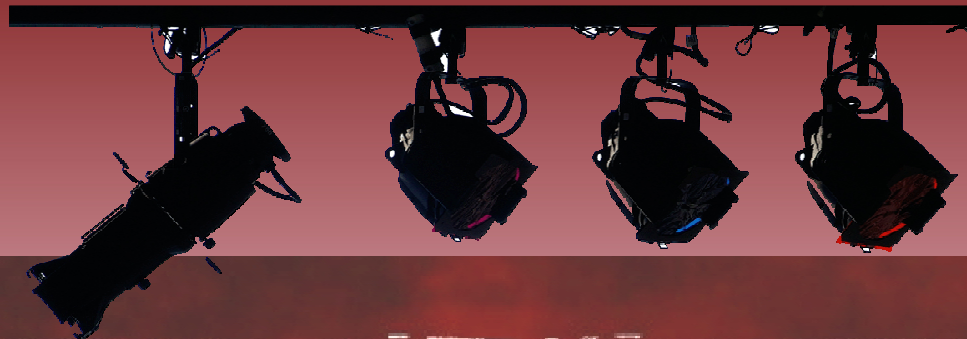

MUZIKÁL A ROCKOVÁ OPERA

MU**S**i**C**A**L**
Th**e**a**t**r**e**

MUZIKÁL

- americké hudební divadlo přijalo něco z opery, z revue, něco z operety a něco z vaudevillu (zábavný hudební pořad se zpěvy a tanci) ➔ ze všeho vzniklo něco nového, co má čistě americké kořeny ➔ **MUZIKÁL**
- muzikál se stejně jako ostatní hudební žánry vyvíjel a prošel řadou změn, jedno si však uchoval ➔ schopnost prostřednictvím uceleného příběhu přenést na publikum veselí a pocity radosti
- muzikál byl ovlivněn jazzem, klasickou hudbou, rockem a moderní pop music
- nejdůležitějším místem vývoje muzikálu byla newyorská Broadway
- řada muzikálů byla úspěšně zfilmována

MUZIKÁL

Snad nikde na světě se nepodařilo natočit tak dobré muzikály jako v Americe.

K těm nejlepším se řadí:

My Fair Lady - skvělý americký divadelní

muzikál z roku 1956 – též označovaný

za nejlepší muzikál všech dob

West Side Story (Příběh ze Západní čtvrti) –

považován za vrchol tohoto žánru. Hudbu složil Leonard Bernstein.

Myšlenka nové verze klasického tématu Romeo a Julie dostala svou podobu roku 1957. Málokterý muzikál byl na Broadwayi úspěšnější než West Side Story. Filmové ztvárnění proto na sebe nenechalo dlouho čekat a bylo triumfem. Příběh Romea a Julie z newyorské čtvrti West Side patří dnes k legendárním snímkům americké kinematografie. Film v roce 1961 získal 10 Oscarů.

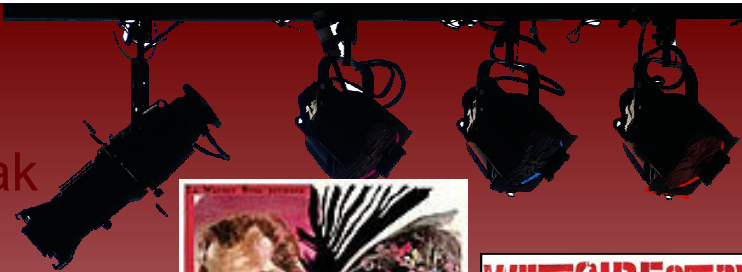
My Fair Lady

<http://www.youtube.com/watch?v=y9Ar4uZ3KnM> (1.6.2012)

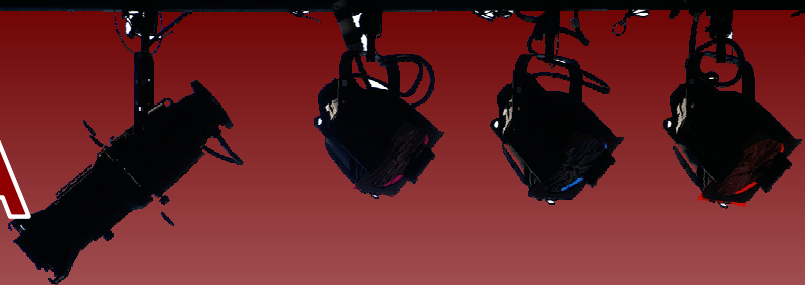
<http://www.youtube.com/watch?v=59bU5jfDgmg&feature=relmfu> (1.6.2012)

West Side Story

http://www.youtube.com/watch?v=-BQMgCy-n6U&feature=results_main&playnext=1&list=PL92721E29FE925207 (1.6.2012)

ROCKOVÁ OPERA

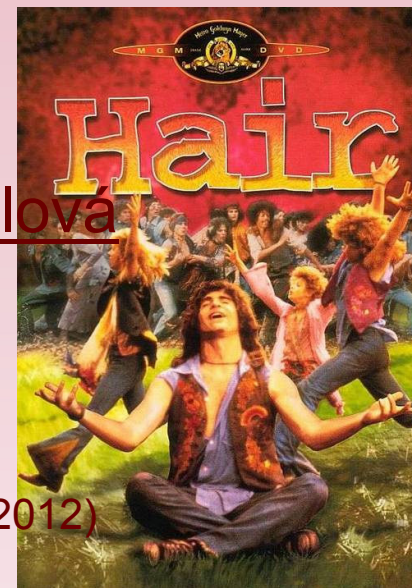
- rocková opera má společné rysy především s operou klasickou
- rocková opera je totiž souběžně operou a zároveň klasickou rockovou hudbou
- oproti muzikálu, ve kterém se běžně mluví, rocková opera nahrazuje mluvené slovo recitativem (zpěv blíží se mluvené řeči)
- vyznačuje se náročností jednotlivých zpěvných čísel – bývají technicky náročnější a vyžadují větší hlasový rozsah
- došlo k nahrazení klasického divadelního orchestru rockovou skupinou

Nejvýznamnější rockové opery

HAIR- dílo na rozhraní muzikálu a rockové opery

- 29. října 1967 se objevil na jevišti newyorského Public Theater rockový muzikál
- odlišoval se od ostatních rockovou hudbou, novým jazykem-slang, poukázal na otázku drog, svobody a volnosti
- autory byly James Rado a Gerome Ragni, kteří se snažili zachytit atmosféru květinových dětí-hippies a ukázat, jací tito lidé skutečně jsou a proč odmítají tehdejší společenské podmínky
- vytvořili dvě hlavní role Clauda a Bergera
- tradiční divadelní orchestr doprovázející muzikálová představení byl nahrazen rockovou skupinou
- na hudební scéně znamenal obrovský převrat
- <http://www.youtube.com/watch?v=fhNrqc6yvTU> (3.6.2012)
- <http://www.youtube.com/watch?v=ypVwAq10seU&feature=related> (3.6.2012)

JESUS CHRIST SUPERSTAR

- Jesus Christ Superstar je komerčně i umělecky nejúspěšnějším dílem, dočkal se mnoho repríz a hraje se téměř po celém světě
- autoři: Sir Andrew Lloyd Webber, Sir Tim Rice
- první z celého muzikálu vznikla skladba Superstar (1969)
 - ta dala celému muzikálu jméno, jevištní nastudování mělo premiéru 12.6.1971 ve Spojených státech (zde mělo album, které vyšlo v roce 1970 na 2LP, větší úspěch)
- premiéra na Broadwayi 12.10.1971
- autoři vycházeli z biblického příběhu o Josefovi, synovi Jákoba a jeho jedenácti bratří, kteří jej prodali do otroctví do Egypta
- velká obliba inscenace inspirovala i filmové tvůrce a roku 1973 byl uveden na plátna kin stejnojmenný hudební film

<http://www.youtube.com/watch?v=lvVr2uks0C8> (4.6.2012)

<http://www.youtube.com/watch?v=cFm7qesU89Q> (4.6.2012)

ČESKÝ MUZIKÁL A ROCKOVÁ OPERA

- jednou z největších epoch vývoje českého muzikálu představuje tvorba

Osvobozeného divadla – Jiří Voskovec a Jan Werich

(za předobraz muzikálových adaptací je považováno dílo Slaměný klobouk)

Semafor – Jiří Suchý a Jiří Šlitr

- v komedii Člověk z půdy (1959) byl již patrný vztah k hudebnímu divadlu
- hra Jonáš a tingl-tangl – dokonalá komunikace s divákem, použitý rockových prvků v populární hudbě

Filmová tvorba - k nejvýznamnějším dílům patří muzikálové filmy

Starci na chmelu - první nejznámější filmový muzikál natočený v roce 1964

- o toto označení prakticky v téže době usiloval i hudebně-revuální snímek **Kdyby tisíc klarinetů** - český film z roku 1965, ve filmu se všechny zbraně změny v hudební nástroje

Limonádový Joe aneb Koňská opera - další český hudební komedie-parodie z roku 1964

- <http://www.youtube.com/watch?v=ZvcfBvhM8q4> (11.6.2012)-Slaměný klobouk
- <http://www.youtube.com/watch?v=t1yTWhPSZ5g> (11.6.2012) –Starci na chmelu
- <http://www.youtube.com/watch?v=-bGBATc6fDw> (11.6.2012) – Kdyby tisíc klarinetů
- http://www.youtube.com/watch?v=H5Lg_14m-sM&feature=related (11.6.2012) – Limonádový Joe

MUZIKÁL A ROCKOVÁ OPERA PO ROCE 1989

- devadesátá léta doslova odstartovala nastudování již zmíněných, ale i mnoho jiných úspěšných světových muzikálů a rockových oper

za pozornost stojí muzikály:

Les Misérables-Bídníci(1992)

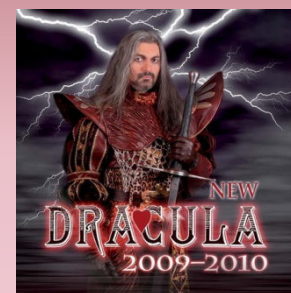
My Fair Lady, Hello,Dolly!

West Side Story, Dracula,

Jesus Christ Superstar,

Evita, Vlasy

- Aida, Adéla ještě nevečeřela, Carmen, Děti ráje,
- Excalibur, Divotvorný hrnec, Golem, Hamlet,
- Johanka z Arku,Kat Mydlář, Krysař, Noc na Karlštejně,
- Producenti, Robin Hood, Tři mušketýři, Touha,Tajemství,
- Chicago, Edith- Vrabčák z předměstí, Funny Girl, Pomáda,
- Sugar (Někdo to rád horké), Jeptišky
- <http://www.youtube.com/watch?v=RoNQrGxm6Vk&feature=related> (11.6.2012) – Les Miserables
- <http://www.youtube.com/watch?v=QaikRY343F4> (11.6.2012) – Evita
- <http://www.youtube.com/watch?v=W3J9XdTxolQ> (11.6.2012) - High, Flying Adored
- <http://www.youtube.com/watch?v=uEC-VMmHdWA> (11.6.2012)- Buenos Aires
- http://www.youtube.com/watch?v=r4dZJ_q_V0 (11.6.2012)-Dracula
- <http://www.youtube.com/watch?v=JwHfbd8xaQ0&feature=related> (11.6.2012) –Tři mušketýři

Otázky

- Co si představíte pod pojmem muzikál a jaké místo se stalo jejich centrem?
- Které dva muzikály jsou považovány za nejlepší v 50.- 60.letech?
- Pokuste se vysvětlit rozdíl mezi muzikálem a rockovou operou?
- Jaké rockové opery způsobily převrat mezi těmito dvěma hudebními žánry?
- Pamatujete si naše nejznámější muzikálové filmy?
- Byl někdo z vás na nějakém muzikálu?

ODKAZY:

- http://kcy.lazarusgroup.com/art_catalog.php?page=list&q=item&id=301 (24.5.2012)
- <http://uabopera.blogspot.com/2010/11/evening-of-american-musical-theatre.html> (24.5.2012)
- <http://musical-theatre.org.uk/productions.htm#> (24.5.2012)
- <http://www.csfd.cz/film/1837-my-fair-lady/> (1.6.2012)
- <http://www.westsidestory.com/> (1.6.2012)
- http://www.adrianapitrova.cz/home/newscbm_689779/12/ (3.6.2012)
- <http://hifinazory.cz/forum/viewtopic.php?f=43&t=491> (3.6.2012)
- <http://worldscheapestickets.com/broadway-tickets/broadway-tickets> (3.6.2012)
- [http://en.wikipedia.org/wiki/Jesus_Christ_Superstar_\(film\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Jesus_Christ_Superstar_(film)) (3.6.2012)
- <http://www.musical.cz/cd-dvd/jcs-koncert-recenze-dvd/> (3.6.2012)
- <http://www.musical.cz/zpravy/brno/tellm/> (7.6.2012)
- <http://tracker.cztorrent.net/torrent/evita-evita/54898> (7.6.2012)
- <http://richardskipper.blogspot.cz/2012/01/hello-dolly-and-big-announcement.html> (7.6.2012)
- <http://www.cernakoze.cz/show/clanky/muzikal-dracula-2009-%E2%80%93-2010-new-2495.html> (7.6.2012)